

KLIIMAMINISTEERIUM

Tallinn

Kuupäev digiallkirjas nr
[Registreerimisnumber]

Majandus- ja kommunikatsiooniministri määruste
muutmine

Määrus kehtestatakse liiklusseaduse § 73 lõigete 11 ja 12, § 74 lõike 10, § 83 lõike 5 ja § 192 lõike 4 alusel.

§ 1. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 08. juuni 2011. a määruse nr 39 „Traktori, liikurmasina ja nende haagiste tehnonõuded, nõuded varustusele ning tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ muutmine

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 8. juuni 2011. a määruses nr 39 „Traktori, liikurmasina ja nende haagiste tehnonõuded, nõuded varustusele ning tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõike 6 esimene ja teine lause sõnastatakse järgmiselt:

„Masina võib korraliseks või erakorraliseks ülevaatuses esitada mis tahes ülevaatuspunkti, millel on õigus teha vastava kategooria masina ülevaatus. Korduvülevaatuses tuleb masin esitada ülevaatuspunkti, kus korduvülevaatus määrati.“;

2) paragrahvi 7 lõike 4 sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Vanasõidukina tunnustamise akti kehtivusaeg on 12 aastat, mis määratakse kuu ja aasta täpsusega, hilisem vanasõidukina tunnustamise akt muudab varem väljastatud akti kehtetuks.“;

3) paragrahvi 8 lõike 1 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 8 lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 9 lõikest 2 jäetakse välja sõnad „korduval ja erakorralisel“;

6) paragrahvi 12 lõike 6 sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Masina registreerimistunnistuse vahetamisel peab Transpordiamet kandma uuele registreerimistunnistusele eelmisel registreerimistunnistusel olevad viimased kehtivad sissekanded masina ülevaatus kohta ja kinnitama selle allkirjaga.“;

7) paragrahvi 13 lõike 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Masina registreerimistunnistuse vahetamisel vanasõidukina tunnustamise akti väljastamise korral peab Transpordiamet kandma uuele registreerimistunnistusele märkuse masina ülevaatus kohta ja kinnitama selle allkirjaga.“;

8) määruse lisa 1 koodi 402 punkt 8.1 sõnastatakse järgmiselt:

„8.1. T1b-, T2b-, T3b-, T4.1b-, T4.2b- ja T4.3b-kategooria masina rataste pidurdusjõudude summa suhe sõiduki massist teepinnale põhjustatud koormusesse (njuutonites) sõidupiduriga pidurdamisel peab olema vähemalt 50 protsenti või vähim keskmine aeglustus sõidupiduriga pidurdamisel peab olema vähemalt 4,9 meetrit sekundi ruudukohta või peab masin täitma pidurdamisel käesoleva koodi punkti 8 nõudeid.“

9) määruse lisa 1 koodi 402 punkt 8.1 sõnastatakse järgmiselt:

„8.1. T1b-, T2b-, T3b-, T4.1b-, T4.2b- ja T4.3b-kategooria masina rataste pidurdusjõudude summa suhe sõiduki massist* teepinnale põhjustatud koormusesse (njuutonites) sõidupiduriga pidurdamisel peab olema vähemalt 50 protsenti või vähim keskmine aeglustus sõidupiduriga pidurdamisel peab olema vähemalt 4,9 meetrit sekundi ruudukohta või peab masin täitma pidurdamisel käesoleva koodi punkti 8 nõudeid.

* Üle 3,5 t täismassiga õhkpiduriga masinatel registrimass, ülejäänud masinad tegelik mass.“ ning lisa 1 kehtestatakse uues sõnastuses (lisatud);

10) määruse lisa 1 koodi 402 täiendatakse punktidega 8.2, 8.3 ja 8.4 järgmises sõnastuses:

„8.2. Üle 3500 kg täismassiga T1b-, T2b-, T3b-, T4.1b-, T4.2b- ja T4.3b-kategooria õhkpiduritega masina pidurdusefektiivsus arvutatakse ISO standardis 21069-1 nimetatud ühe punkti või kahe punkti ekstrapoleerimise meetodil või samaväärse meetodiga.

8.3. Ühe punkti ekstrapoleerimise meetodi puhul peab mõõtma igal rattal või teljel suurima saavutatava pidurdusjõu ja sellele vastava pidurisilindri rõhu enne, kui rattad blokeeruvad. Iga ratta või telje katse ajal peab tavapärase teljekoormuse või masina sobiva koormamise või koormuse simuleerimise abil saavutama vähemalt 30% pidurisilindrile ettenähtud rõhust või 170 kPa, kui piduriajami ettenähtud rõhku pole võimalik sõidukilt tuvastada. Ühe punkti ekstrapoleerimise mõõtmise lähtepunkt on 40 kPa.

8.4. Kahe punkti ekstrapoleerimise meetodi puhul peab mõõtma igal rattal või teljel pidurdusjõudu pidurisilindri reageerimisrõhu juures (30 kPa kuni 80 kPa, ketaspiduritel kuni 100 kPa) ja suurimal saavutataval pidurdusjõul ning sellele vastaval pidurisilindri rõhul enne, kui rattad blokeeruvad. Iga ratta või telje katse ajal peab tavapärase teljekoormuse või masina sobiva koormamise või koormuse simuleerimise abil saavutama vähemalt 30% pidurisilindrile ettenähtud rõhust või 170 kPa, kui piduriajami ettenähtud rõhku pole võimalik masinalt tuvastada. Reageerimisrõhu ja suurimal saavutatud pidurdusjõul mõõdetud pidurisilindri töö rõhu vahe peab olema vähemalt 120 kPa.“ ning lisa 1 kehtestatakse uues sõnastuses (lisatud).

§ 2. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruse nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ muutmine

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. a määruses nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ tehakse järgmised muudatused:

1) määruse lisa 1 koodi 406 tabel 2 sõnastatakse järgmiselt:

„Tabel 2

Sõiduki kategooria	Vähim lubatud rataste pidurdusjõudude summa suhe sõiduki massist* (poolhaagisel lubatud teljekoormuse summast) teepinnale põhjustatud koormusesse (%)	Vähim lubatud keskmine aeglustus (m/s ²)	Sõiduki esma-registreerimine
M ₁	50	4,9	Enne 29.07.2010
M ₁	58	5,7	Alates 29.07.2010
M ₂ ja M ₃	48	4,7	Enne 01.01.1992

M ₂ ja M ₃ (ABS piduriteta)	48	4,7	
M ₂ ja M ₃	50	4,9	Alates 01.01.1992
N ₁	45	4,4	Enne 01.01.1988
N ₁	50	4,9	Alates 01.01.1988
N ₂ ja N ₃	43	4,2	Enne 01.01.1988
N ₂ ja N ₃	45	4,4	Alates 01.01.1988 kuni 29.07.2010
N ₂ ja N ₃	50	4,9	Alates 29.07.2010
O ₃ ja O ₄	40	3,9	Enne 01.01.1988
O ₃ ja O ₄	43	4,2	Alates 01.01.1988 kuni 29.07.2010
O ₃ ja O ₄ poolhaagis	45	4,4	Alates 29.07.2010
O ₃ ja O ₄ täis- ja kesktelghaagis	50	4,9	Alates 29.07.2010
L1e	42	4,1	
L2e ja L6e	40	3,9	
L3e	50	4,9	
L4e	46	4,5	
L5e ja L7e	44	4,3	

* Üle 3,5 t täismassiga õhkipiduriga sõidukitel (välja arvatud trollil) registrimass, ülejäänud sõidukid tegelik mass.“ ning lisa 1 kehtetatakse uues sõnastuse (lisatud);

2) määruse lisa 1 koodi 406 täiendatakse punktidega 5–8 järgmises sõnastuses:

„5. Õhkipiduritega sõiduki, mille täismass on üle 3500 kg ja mis on esmaregistreeritud alates 1. jaanuarist 1994. a, pidurdusefektiivsus arvutatakse ISO standardis 21069-1 nimetatud ühe punkti või kahe punkti ekstrapoleerimise meetodil või samaväärse meetodiga.

6. Ühe punkti ekstrapoleerimise meetodi puhul peab mõõtma igal rattal või teljel suurima saavutatava pidurdusjõu ja sellele vastava pidurisilindri rõhu enne, kui rattad blokeeruvad. Iga ratta või telje katse ajal peab tavapärase teljekoormuse või sõiduki sobiva koormamise või koormuse simuleerimise abil saavutama vähemalt 30% pidurisilindrile ettenähtud rõhust või 170 kPa, kui piduriajami ettenähtud rõhku pole võimalik sõidukilt tuvastada. Ühe punkti ekstrapoleerimise mõõtmise lähtepunkt on 40 kPa.

7. Kahe punkti ekstrapoleerimise meetodi puhul peab mõõtma igal rattal või teljel pidurdusjõudu pidurisilindri reageerimisrõhu juures (30 kPa kuni 80 kPa, ketaspiduritel kuni 100 kPa) ja suurimal saavutataval pidurdusjõul ning sellele vastaval pidurisilindri rõhul enne, kui rattad blokeeruvad. Iga ratta või telje katse ajal peab tavapärase teljekoormuse või sõiduki sobiva koormamise või koormuse simuleerimise abil saavutama vähemalt 30% pidurisilindrile ettenähtud rõhust või 170 kPa, kui piduriajami ettenähtud rõhku pole võimalik sõidukilt tuvastada. Reageerimisrõhu ja suurimal saavutatud pidurdusjõul mõõdetud pidurisilindri töö rõhu vahe peab olema vähemalt 120 kPa.

8. Punktide 5, 6 ja 7 nõuded jäetakse kohaldamata õhkpiduriga sõidukil, millel puudub E-reegli nr 13 kohane pidurisüsteem, ja trollil.“ ning lisa 1 kehtetatakse uues sõnastuse (lisatud);

3) määruse lisa 1 koodi 602 punktis 2 asendatakse tekstiosa „27956:2009“ numbriga „27956“;

4) määruse lisa 1 koodi 907 punktis 1 asendatakse tekstiosa „ISO standardi 7010:2011“ tekstiosaga „standardi ISO 7010“;

5) määruse lisa 2 koodi 403 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5. Õhkpiduritega sõiduki, mille täismass on üle 3500 kg ja on esmaregistreeritud alates 1. jaanuarist 1994. a, välja arvatud trolli ja õhkpiduriga sõiduki, millel puudub E-reegli nr 13 kohane pidurisüsteem, pidurdusefektiivsus arvutatakse lisa 1 koodi 406 punktides 5–7 sätestatud meetodil.“ ning lisa 2 kehtetatakse uues sõnastuse (lisatud).

§ 3. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 03. juuli 2014. a määruse nr 49 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollija atesteerimise nõuded ja kord“ muutmine

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 03. juuli 2014. a määruses nr 49 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollija atesteerimise nõuded ja kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 lõige 10 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 9 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Suure haagise või eriliigilise ADR või eriliigilise CEMT atesteerimiskategooria lisamise eeldus on veoauto kehtiva atesteerimiskategooria olemasolu atesteerimistunnistusel, välja arvatud suure haagise või eriliigilise ADR või eriliigilise CEMT atesteerimiskategooria ja veoauto atesteerimiskategooria samaaegsel atesteerimisel.“.

§ 4. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18. juuli 2011. a määruse nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ muutmine

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18. juuli 2011. a määruses nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 lõike 4¹ teine lause sõnastatakse järgmiselt:

„Ülevaatusse sissekande saamiseks registreerimistunnistusele tuleb pöörduda ülevaatuspunkti, kus korduvülevaatus määrati, või Transpordiameti teenindusbüroosse.“;

2) paragrahvi 11 lõike 9 teist lauset täiendatakse pärast tekstiosa „aastat,“ tekstiosaga „mis määratakse kuu ja aasta täpsusega,“;

3) määruse lisa 2 kehtestatakse uues sõnastuses (lisatud);

4) määruse lisa 4 kehtestatakse uues sõnastuses (lisatud).

§ 5. Määruse jõustumine

Määruse § 1 punktid 9 ja 10 ning § 2 punktid 1, 2 ja 5 jõustuvad 1. jaanuaril 2026. a.

NÕUDED ÜLEVAATUSPUNKTILE JA SELLE INVENTARILE

1. Ülevaatuspunktis peavad olema vähemalt järgmised ruumid: ülevaatuse ruum, kliendiruum koos ülevaatuse tulemuste vormistamise kohaga, riietusruum ja pesuruum töötajatele ning WC.
2. Ülevaatuse ruum peab olema läbisõidetav ja selle mõõdud peavad olema vähemalt järgmised:
 - 2.1. pikkus:
 - 2.1.1. M₁-, M₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), N₁-, N₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), O₁-, O₂- ja L-kategooria sõidukite ülevaatuse ruumil – 14 m; 2.1.2. kõigi M-, N-, O- ja L-kategooria sõidukite ülevaatuse ruumil – 22,0 m.
 - 2.2. ukseavade laius:
 - 2.2.1. M₁-, M₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), N₁-, N₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), O₁-, O₂- ja L-kategooria sõidukite ülevaatuse ruumil – 2,5 m; 2.2.2. kõigi M-, N-, O- ja L-kategooria sõidukite ülevaatuse ruumil – 3,0 m.
 - 2.3. ukseavade kõrgus:
 - 2.3.1. M₁-, M₂- (sõltuvalt ülevaatuspunkti sisseseadest), N₁-, O₁-, O₂- ja L-kategooria sõidukite ülevaatuse ruumil – 2,5 m;
 - 2.3.2. kõigi M-, N-, O- ja L-kategooria sõidukite ülevaatuse ruumil – 4,2 m.
3. Ülevaatuse ruumis peab olema tähistatud ala sõiduki ülevaatusel esitanud isikutele, et võimaldada neil ohutult jälgida ülevaatus. Ülevaatuspunkti ruumide määrduvad pinnad, nagu põrand ja vaatluskanal, peavad olema kaetud kergesti puhastatavate materjalidega.
4. Ülevaatuspunkti ruumid peavad vastama töötervishoiu ja tööohutuse seaduse nõuetele ja tulekustutid tuleohutuse seaduse § 32 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud nõuetele ning nende asukoha märgistamine töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 4 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määruse nõuetele.
5. Ülevaatuspunkti territoorium peab võimaldama ülevaatuse kõigi vajalike kontrolloperatsioonide tegemist. Juurdepääs ülevaatuspunktile peab olema tagatud ning ei tohi tekitada takistusi ülevaatusel saabujatele ja sealt lahkujatele.
6. Ülevaatuspunkti territoorium peab võimaldama parkimiskohad:
 - 6.1. kolmele ülevaatusel saabuvale ja ühele ülevaatusel läbinud sõiduautole iga sõiduauto ülevaatusel liini kohta;
 - 6.2. kahele ülevaatusel saabuvale ja ühele ülevaatusel läbinud autorongile iga veoauto, busside (v.a trollide) või autorongide ülevaatusel liini kohta.
7. Ülevaatuspunkti sisseseade peab võimaldama ülevaatusel nõutavate kontrolloperatsioonide tegemist ettenähtud tehnoloogia kohaselt.
8. Kohustuslikud on järgmised mõõteseadmed ja vahendid:

8.1. tõstukiga, mis vabastab sõiduki telje koormusest, varustatud vaatluskanal või sama tõstukiga varustatud küllaldase tõstevõimega tõstuk sõidukite tõstmiseks;

8.2. lõtkutester (sõiduki ratta või telje raputaja):

8.2.1. kuni 3,5-tonnise täismassiga sõiduki kontrollimiseks kasutatav lõtkutester peab olema varustatud vähemalt kahe plaadiga, millel on jõuajam ja mida on võimalik liigutada vastupidi nii piki- kui ka ristisuunas või mille plaadid järgivad muud liikumistrajektoori, kui see tõhustab sõiduki kontrollimist;

8.2.2. üle 3,5-tonnise täismassiga sõidukite kontrollimiseks kasutataval lõtkutester peab olema varustatud vähemalt kahe plaadiga, millel on jõuajam ja mille plaadid liiguvad piki- ja ristisuunaliselt vähemalt 95 mm ja kiirusega 5 cm/s kuni 15 cm/s;

8.2.3. plaatide liikumist peab saama kontrollida katsekohast;

8.3. Sõiduki rataste pidurdusjõudude kontrollimise rullstend koos telje kaalu anduritega, protsessori ja printeriga ning vahendid nelikveolise sõiduki kontrollimiseks. Rullstend peab olema suuteline esitama ja salvestama pidurdusjõudu. Üle 3,5-tonnise täismassiga sõidukite (välja arvatud trollide) õhkpidurite kontrollimiseks kasutatav rullstend peab vastama standardi ISO 21069-1 A lisa nõuetele või samaväärsele standardile ja olema suuteline esitama ja salvestama pidurdusjõudu ning õhurõhku õhkpidurisüsteemis. Rullstendi väljatrükile peavad olema kantud järgmised andmed:

8.3.1. mõõtmise kuupäev ja kellaaeg;

8.3.2. ühel teljel paiknevate rataste pidurdusjõud (njuutonites) ja nende erinevus protsentides (sõidupiduriga pidurdamisel);

8.3.3. ühel teljel paiknevate rataste pidurdusjõud (njuutonites) ja nende erinevus protsentides (seisupiduriga pidurdamisel);

8.3.4. rataste pidurdusjõudude summa suhe sõiduki massist teepinnale põhjustatud koormusesse (protsentides) sõidupiduriga pidurdamisel;

8.3.5. rataste pidurdusjõudude summa suhe sõiduki massist teepinnale põhjustatud koormusesse (protsentides) seisupiduriga pidurdamisel;

8.3.6. teljekoormus (kg), vedelikpiduriga sõiduki kontrollimisel;

8.3.7. sõiduki kogukaal (kg), vedelikpiduriga sõiduki kontrollimisel;

8.3.8. õhurõhk pidurisüsteemis, kui kontrollitakse üle 3,5-tonnise täismassiga sõiduki õhkpidureid;

8.3.9. sõiduki registreerimisnumber;

8.3.10. mõõtmise teinud ülevaatuspunkti nimetus ja aadress;

8.4. mõõteseaduse nõuetele vastav 4-komponendiline gaasianalüsaator koos protsessori ja printeriga. Seadme väljatrükile peavad olema kantud järgmised andmed:

8.4.1. mõõtmise teinud ülevaatuspunkti nimetus ja aadress;

8.4.2. mõõtmise kuupäev ja kellaaeg;

8.4.3. mootori temperatuur ($^{\circ}\text{C}$);

8.4.4. vāntvōlli pōōrlemissagedus (min^{-1});

8.4.5. süsinikmonooksiidi (CO) mahuline sisaldus heitgaasis (%); 8.4.6. süsivesinike (CH) mahuline sisaldus heitgaasis (ppm);

8.4.7. süsinikdioksiidi (CO_2) mahuline sisaldus heitgaasis (%);

8.4.8. hapniku (O_2) mahuline sisaldus heitgaasis (%);

8.4.9. liigõhuteguri (λ) vāārtus;

8.4.10. sõiduki registreerimisnumber;

8.5. suitsususe mõõtur (kiirguse neeldumise põhimõttel) diiselmootorite heitgaasides suitsususe neeldumisteguri määramiseks koos protsessori ja printeriga. Seadme väljatrükile peavad olema kantud järgmised andmed:

8.5.1. mõõtmise teinud ülevaatuspunkti nimetus ja aadress;

8.5.2. mõõtmise kuupäev ja kellaaeg;

- 8.5.3. mootori temperatuur ($^{\circ}\text{C}$);
- 8.5.4. väntvõlli pöörlemissagedus (min^{-1});
- 8.5.5. aeg, mis kulub väntvõlli pöörete tõstmiseks tühikäigult suurima pöörlemissageduseni (s);
- 8.5.6. kiirguse neeldumistegur „K“ (m^{-1});
- 8.5.7. sõiduki registreerimisnumber;

8.6. seade esilaternate reguleerituse ja valgustugevuse kontrollimiseks, mis võimaldab kontrollida esilaterna seadistust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 661/2009, mis käsitleb mootorsõidukite, nende haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi tehniliste seadmestike üldise ohutusega seotud tüübikinnituse nõudeid (ELT L 200, 31.07.2009, lk 1–24);

8.7. klaasi läbipaistvuse mõõtur (mõõtepiirkond 100–50%);

8.8. müramõõtur (mõõtepiirkond vähemalt 40–120 dB);

8.9. kellindikaator, koos selle kinnitamise rakisega;

8.10. õhkpidurisüsteemi kontrollimise seadmed, nagu manomeetrid, ühendusseadmed ja voolikud, kui ülevaatuspunktis tehakse ülevaatus üle 3500 kg täismassiga M_2 -, N_2 -, M_3 -(välja arvatud trolli); N_3 -, $T1b$ -, $T2b$ -, $T3b$ -, $T4.1b$ -, $T4.2b$ - ja $T4.3b$ -kategooria õhkpidurisüsteemiga sõidukitele;

8.11. mõõdulint, pikkusega vähemalt 10 m;

8.12. nihik;

8.13. vasar;

8.14. kang;

8.15. kandelamp;

8.16. arvuti, mida on võimalik kasutada Transpordiameti arvutiprogrammidega;

8.17. meger, kui ülevaatuspunktis teostatakse ülevaatus trollile;

8.18. väljatrükki või kirjalikku taasesitamist võimaldav pardadiagnostika tester;

8.19. gaasitoitel töötava sõiduki gaasilekke tuvastamise seade, mis vastab järgmistele tingimustele:

8.19.1. mõõtepiirkond vähemalt 100–500 ppm;

8.19.2. peab olema numbrilise näiduga;

8.19.3. lahutusvõime vähemalt 1 ppm;

8.19.4. peab tuvastama mootorsõiduki kütusena kasutatava gaasi molekule;

8.20. väljatrükki või kirjalikku taasesitamist võimaldav pidurdusaeglustuse mõõtur, kusjuures tsüklilise mõõtmisega seadmega peab olema võimalik registreerida või salvestada mõõtmisi vähemalt kümme korda sekundis.

9. Punktides 8.4, 8.5 ja 8.8 nimetatud mõõtesead ei ole kohustuslik, kui tehnoulevaatus tehakse ainult elektri jõul liikuvatele sõidukitele.

Tabel 1. Mõõtevahendite minimaalsed täpsusnõuded

Mõõtevahend	Suurim lubatud mõõtehälve või täpsusklass
Pidurite kontrollimise rullstend	pidurdusjõu mõõtmisel: • ± 100 N, kui mõõdetud pidurdusjõud on ≤ 5000 N; • $\pm 2\%$ mõõtetulemusest, kui mõõdetud pidurdusjõud on > 5000 N; Parema ja vasaku poole pidurdusjõudude mõõtetulemuste erinevus sama pidurdusjõu rakendamisel ei tohi ületada 100 N või 2,5% (valida suurem) teljekoormuse mõõtmisel: • ± 30 kg, kui mõõdetud mass on ≤ 1000 kg • $\pm 3\%$ mõõtetulemusest, kui mõõdetud mass on > 1000 kg õhurõhu mõõtmisel pidurisüsteemis (kui nõutud): • ± 10 kPa, kui mõõdetud rõhk on alla 500 kPa • $\pm 2\%$ mõõtetulemusest, kui mõõdetud rõhk on üle 500 kPa
Pidurdusaeglustuse mõõtur	$\pm 3\%$ mõõtetulemusest või $\pm 0,1$ m/s ² (rakendub suurem väärtus)
Heitgaaside analüsaator	klass 0 ⁽¹⁾ või klass I ⁽¹⁾
Dieselmootori heitgaaside suitsususe mõõtur	$k \pm 20\%$ mõõtetulemusest
Klaasi läbipaistvuse mõõtur	• mõõtepiirkonnas (60–100)% $\pm 5\%$ mõõtetulemusest • mõõtepiirkonnas (10–60)% $\pm 10\%$ mõõtetulemusest
Pikkusmõõtevahendid	mõõdulint: klass III⁽¹⁾ nihik: $\pm 0,1$ mm kellindikaator: $\pm 0,015$ mm
Müramõõtur	klass II ⁽²⁾

⁽¹⁾ Mõõteseadus

⁽²⁾ Standardi EVS-EN 61672-1 või samaväärsetele nõuetele vastav

**Sõiduki ülevaatusel kontrollitavate osade, seadmete, sõlmede, varustuse ja nendel
avastatud vigade loetelu ning kontrollimise metoodika**

1. Kontrollimise käigus saadud hinnangu tulemused peavad olema – niipalju kui ilma sõiduki osi demonteerimata on visuaalsel vaatlusel või mõõtmisega võimalik kontrollida – vastavuses sõidukile ja selle varustusele kehtestatud nõuetega. Vaatlusega kontrollimine hõlmab ka sõiduki või selle osa käsitlemist (näiteks koputamine, raputamine, surumine, tõmbamine) või abinõu kasutamist (näiteks seebivesi, traathari, heebel), kui sõiduki või selle osa korrasolekus ei saa ainult vaatlusega veenduda.

Sõiduki kontrollimisel tuleb võtta arvesse tehnilisi nõudeid, mis kehtisid sõiduki Eestis registreerimisel või esmaregistreerimisel.

2. Ülevaatusel kontrollitavate osade, seadmete, sõlmede, varustuse ja nendel avastatud vigade loetelu ning kontrollimise metoodika

2.1. defektne – sõiduki osa või süsteem ei täida ettenähtud funktsiooni;

2.2. tõrge – sõiduki osa või süsteem ei ole mingil põhjusel võimeline täitma ettenähtud funktsiooni;

2.3. halvenenud – sõiduki osa või süsteemi seisund on halvenenud, kuid osaliselt on säilinud sellele ettenähtud funktsioon;

2.4. kahjustunud – sõiduki osa või süsteem on kahjustunud sellisel määral (näiteks murdunud, purunenud, deformeerunud, vändunud, mõranenud, pragunenud), et ei ole säilinud sõiduki osa või süsteemi ettenähtud funktsioon või kui see takistab sõiduki ohutut kasutamist liikluses;

2.5. kulumine – sõiduki osa, seade või süsteem ei täida oma funktsiooni või kui see on ületanud valmistaja poolt ettenähtud kulumise piirväärtuse või kui see mõjutab teiste sõiduki ohutusega seotud osade toimimist või seisundit või kui see mõjutab sõiduki ohutut kasutamist liikluses;

2.6. töökölbmatu – sõiduki osa või süsteem ei ole võimeline täitma ettenähtud funktsiooni ja selle funktsiooni puudumine ei võimalda sõidukit ohutult kasutada;

2.7. kinnitamata – sõiduki osade ja seadmete polt-, neet-, klamber-, keevis- või muu ühendus, mis tagab nende liikumatuse üksteise suhtes, on halvenenud või ühendused stoperdamata;

2.8. korrodeerunud – sõiduki ja selle osa keemiline ja elektrokeemiline roostetamine, mille tõttu on vähenenud sõiduki osa tugevus või jäikus;

2.9. lekkimine – igasuguse vedeliku väljumine süsteemist tilkade või joana. Agregaadi, selle seadme või osa märgumist töövedelikuga ei loeta lekkimiseks;

2.10. pihkumine – suruõhu või -gaasi kuuldav väljumine süsteemist või õhu kuuldav tungimine vaakumseadmesse;

2.11. ei vasta nõuetele – sõiduk või selle osa ei vasta tehnonõuetele, mis kehtisid esmaregistreerimise ajal, või valmistaja esitatud nõuetele. Pärast esmaregistreerimise aega väljatöötatud uued süsteemid, osad või seadmed peavad järelepaigaldades vastama asjakohastele hilisematele õigusnormidele;

2.12. lõtk – kulumisest tingitud ülemäärane liikumine liites.

3. Ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvate osade, seadmete ja varustuse loetelu ning vigade määramise kriteeriumid on loetletud tabelis.

Tabel. Ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvate osade, seadmete ja varustuse loetelu ning vigade määramise kriteeriumid

Kontrollitav osa, seade, sõlm või varustus	Kontrollimise meetod	Ülevaatuse mitteläbimise põhjused	Rikke/puuduse kategooria		
			VO ¹	OV ²	EOV ³

0. SÕIDUKI IDENTIFITSEERIMINE JA PARANDUSMEETMED

0.1. Registreerimismärgid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Registreerimismärk puudub või kinnitamata. 2) Kiri puudub või on loetamatu. 3) Ei vasta sõiduki dokumentidele või registriandmetele. 4) Registreerimismärk või selle paigutus ei vasta nõuetele. 5) Paigaldatud on registreerimismärgi nähtavaid tunnuseid omavaid või matkivaid märke. 6) Registreerimismärgi seisund on halvenenud (kulunud, muljutud, aga loetav).	X X X	X X	
0.2. Valmistajatehase tähis (VIN-kood) / tehasetähis / seerianumber	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või seda ei ole võimalik leida. 2) Loetamatu või ebatäielik. 3) Ei vasta sõiduki dokumentidele või registriandmetele. 4) Sõidukil on mitu erinevat VIN-koodi ja selle kohta puudub registriandmetes märge.	X X X X	X X X X	
0.3. Vastavus liiklusregistri andmetele	Kontrollitakse vaatluse ja dokumentide ning liiklusregistri andmete võrdlemisega.	1) Sõiduk ei vasta liiklusregistri andmetele.		X	
0.4. Parandusmeede	Puudus määratakse liiklusregistri andmete põhjal automaatselt.	1) Sõidukil on rakendamata parandusmeede.		X	

1. PIDURISÜSTEEM

1.1. Mehaaniline seisund ja toimimine

1.1.1. Sõidupiduri pedaali või hoova liikumine	Kontrollitakse vaatlusega ja pidurisüsteemi käitamisega. Võimendiga pidurisüsteemidega sõidukeid tuleks kontrollida väljalülitatud mootoriga.	1) Pedaal/hoob liigub raskelt. 2) Liigend on kulunud või lõtkub.		X X	
1.1.2. Sõidupiduri pedaali või hoova seisund ja pidurijuhtimisseadme vabakäik	Kontrollitakse vaatlusega ja pidurisüsteemi käitamisega. Võimendiga pidurisüsteemidega sõidukeid tuleks kontrollida	1) Liigne või ebapiisav käigutagavara. 2) Piduriseade ei vabane korralikult. 3) Piduriseade ei vabane korralikult ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 4) Piduripedaali libisemisvastane	X	X X X	

	väljalülitatud mootoriga.	osa puudub, on lahti või siledaks kulunud.			
1.1.3. Vaakumpump või kompressor ja mahutid	Kontrollitakse vaatlusega tavapärase tööõhu juures.	1) Ebapiisav õhurõhk (nt vaakum), et võimaldada piduri rakendamist vähemalt neli korda pärast hoiatusseadise rakendumist või kui mõõtur näitab ohtu; 2) Ebapiisav õhurõhk (nt vaakum), et võimaldada piduri rakendamist vähemalt kaks korda pärast hoiatusseadise rakendumist või kui mõõtur näitab ohtu; 3) Ohutuks tööks vajaliku õhurõhu/vaakumi tekkeks kuluv aeg ei vasta nõuetele. 4) Kaitseklapp või rõhualandusventiil on töökõlbmatu. 5) Pihkumine, mis tekitab märkimisväärset rõhulangust. 6) Pidurisüsteemi toimimist mõjutada võiv väline kahjustus.		X X X X	X
1.1.4. Alarõhu hoiatusmärgulamp või mõõtur	Toimimise kontroll.	1) Mõõtur või märgulamp on defektne või töökõlbmatu. 2) Alarõhku ei ole võimalik kindlaks teha.	X	X	
1.1.5. Seisupidurikraan	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Käepide on kahjustunud või kulunud. 2) Käepide või kraan on kinnitamata. 3) Ühendus on lahti või pihkub. 4) Mitterahuldav toimimine.		X X X X	
1.1.6. Seisupidur, pidurihoob, piduri lukustus, elektromehaaniline seisupidur	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Pidur ei lukustu. 2) Hoovaliigend või lukustusmehhanism on kulunud. 3) Hoovaliigend või lukustusmehhanism on ülemäära kulunud. 4) Hoova liigne liikumine, mis viitab ebaõigele reguleerimisele. 5) Tööseade on kahjustunud, töökõlbmatu või puudub. 6) Mitterahuldav toimimine, hoiatusmärgulamp näitab riket.	X	X X X X X	
1.1.7. Piduriklapid/ventiilid (sõidupidurikraanid, rõhualandajad, regulaatorid)	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Halvenenud seisundis või pihkub. 2) Puudub või töökõlbmatu. 3) Kinnitamata või valesti paigaldatud. 4) Lekib. 5) Kompressorist tuleb liigselt õli. 6) Kahjustunud	X	X X X	X X
1.1.8. Haagisepidurite ühendused (elektrilised ja pneumaatilised)	Ühenduste kontrollimine vaatlusega.	1) Eralduskraan või ühendusotsak on defektne. 2) Eralduskraan või ühendusotsak	X	X	

	Pukseeriva veoki ja haagise pidurisüsteemide ühenduse lahti- ja uuesti ühendamine kui haagisepidurite ühendustes esineb puuduseid või defekte.	on kahjustunud. 3) Eralduskraan või ühendusotsak ei vasta nõuetele, see on valesti paigaldatud või kinnitamata. 4) Eralduskraan või ühendusotsak ei vasta nõuetele, see on valesti paigaldatud või kinnitamata ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Pihkub. 6) Ühendused on töökõlbmatud. 7) Ühendused on töökõlbmatud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist.	X	X	X
1.1.9. Energiavaru survepaak, suruõhupaak	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Paak on halvenenud seisukorras või pindmiselt korrodeerunud. 2) Paak on kahjustunud, korrodeerunud või pihkub. 3) Paak on kinnitamata või valesti paigaldatud. 4) Kondensaadi klapp on defektne. 5) Kondensaadi klapp on töökõlbmatu.	X X	X X X	
1.1.10. Pidurivõimendi, peasilinder	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Defektne või kinnitamata. 2) Töökõlbmatu või lekib. 3) Pidurivedeliku tase on alla miinimumi. 4) Pidurivedeliku tase on oluliselt alla miinimumi. 5) Pidurivedeliku tase ei ole enam nähtav. 6) Puudub peasilindri paagi kork. 7) Pidurivedeliku taseme hoiatuslamp põleb (vedeliku tase on normis) või on defektne.	X X	X X X	X X
1.1.11. Jäigad piduritorud	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Ilmne purunemise või murdumise oht. 2) Torud või ühenduskohad pihkuvad. 3) Torud või ühenduskohad lekivad. 4) Torud on kahjustunud või korrodeerunud. 5) Mõjutab pidurite toimimist blokeerumise või ilmse lekkeohu tõttu. 6) Torud on valesti paigaldatud. 7) Torud või toruliitmikud on valesti paigaldatud ja need võivad viga saada.	X	X X X	X X X
1.1.12. Elastsed pidurivoolikud	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Ilmne purunemise või murdumise oht. 2) Vändunud või liiga lühikesed. 3) Kahjustunud, hõõrdunud või poorsed. 4) Voolikud või ühenduskohad pihkuvad.	X	X X	X

		5) Voolikud või ühenduskohad lekivad. 6) Paisuvad rõhu all.		X	X
1.1.13. Piduri hõõrdkatted ja piduriklotsid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kulunud. 2) Määratud (õli vms). 3) Valesti paigaldatud või puudub.		X X	X
1.1.14. Piduritrumlid, pidurikettad	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kulunud või halvenenud. 2) Kinnitamata või kahjustunud. 3) Määratud (õli vms). 4) Puuduvad. 5) Pidurikaitseplekk/-kilp on kinnitamata		X X X	X X
1.1.15. Piduritrossid, -vardad, -hoovastik	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kahjustunud või korrodeerunud. 3) Oluliselt kahjustunud või korrodeerunud. 4) Kinnitamata. 5) Valesti paigaldatud või reguleeritud või sõlmes. 6) Trossijuhik on halvenenud seisundis või süsteem tõrgub.	X	X X X	X
1.1.16. Töösilindrid (sh vedruakud või hüdraulilised silindrid) ja pidurisadul	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kahjustunud või korrodeerunud või pihkub. 2) Oluliselt kahjustunud või korrodeerunud. 3) Lekib. 4) Kinnitamata või valesti paigaldatud. 5) Kinnitamata või valesti paigaldatud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 6) Survekolvi või -membraani ebapiisav või ülemäärane vabakäik. 7) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 8) Tolmukaitse puudub või on kahjustunud.	X	X X X	X X X
1.1.17. Pidurdusjõu regulaator	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kinnitamata või kahjustunud. 2) Valesti paigaldatud või reguleeritud. 3) Töökõlbmatu (ABS töökorras). 4) Töökõlbmatu või puudub. 5) Andmesilt puudub, andmed on loetamatud või ei vasta nõuetele.	X	X X X	X
1.1.18. Pidurinarre	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kulunud või kahjustunud. 2) Kompensaator on töökõlbmatu. 3) Valesti paigaldatud, reguleeritud või asendatud.		X X X	
1.1.19. Aeglustisüsteem	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitamata. 2) Kinnitamata ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 3) Süsteem on ilmselt defektne või puudub.	X	X X	
1.1.20. Haagisepidurite	Haagise pidurite	1) Ühenduse lahtivõtmisel ei			X

automaatne rakendumine	rakendamine läbi haagisepiduriventii li lülitamise. Kui haagisepiduriventii l puudub või pidurid ei rakendu, siis pukseeriva veoki ja haagise pidurisüsteemide ühenduse lahti ühendamine v.a. juhul kui ühendusi ei ole võimalik lahti ühendada.	rakendu haagisepidur automaatselt.			
1.1.21. Kogu pidurisüsteem	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Muud süsteemi seadmed (näiteks külmumistõrjuk, õhukuivati jms) on väliselt kahjustunud või korrodeerunud. 2) Muud süsteemi seadmed (näiteks külmumistõrjuk, õhukuivati jms) on väliselt oluliselt kahjustunud või korrodeerunud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 3) Pihkumine või külmumisvastase aine leke. 4) Pihkumine või külmumisvastase aine leke ja see mõjutab oluliselt pidurdamist. 5) Mis tahes komponent on kinnitamata või valesti paigaldatud. 6) Mis tahes komponenti on sobimatult parandatud või muudetud. 7) Mis tahes komponenti on sobimatult parandatud või muudetud ja see mõjutab oluliselt pidurdamist.		X X X X	X X X
1.1.22. Kontrollklapid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ühendused puuduvad. 2) Ühendused on kahjustunud. 3) Ühendused on kasutuskõlbmatud või pihkuvad.	X	X X	
1.1.23. Pealejooksupidur	Kontrollitakse vaatlusega pidurisüsteemi käitamisel.	1) Kahjustunud või töökõlbmatu.		X	
1.2. Sõidupiduri toimimine ja tõhusus					
1.2.1. Toimimine	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel või kui see ei ole võimalik, siis teekatsetuse ajal.	1) Ühe või enama ratta pidurdusjõud on ebapiisav. 2) Ühe või enama ratta pidur on töökõlbmatu. 3) Ühe ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 30% sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. Teekatses puhul		X X	X

		kaldub sõiduk liigselt sirgjoonelt kõrvale. 4) Mistahes juhttelje ratta pidurdusjõud erineb rohkem kui 50% sama telje teise ratta maksimaalsest mõõdetud pidurdusjõust. 5) Pidurdusjõud ei muutu järkjärgult (blokeerumine). 6) Mõne ratta pidur rakendub liiga vara või hilja. 7) Ratta täispöörete ajal pidurdusjõud kõigub ülemääraselt.		X	
1.2.2. Tõhusus	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel või kui seda ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, siis teekatsetusel, kasutades pidurdusaeglustuse mõõturit. Teekatsetused tuleks võimaluse korral teha kuivades ilmastikutingimustes siledal ja sirgel teel.	1) Pidurdustõhusus on nõutust väiksem. 2) Pidurdustõhusus on nõutust poole väiksem. 3) Sõidupiduri tõhustust ei ole võimalik mõõta (pidur peale jäänud vms).		X X	X
1.3. Varu-/hädapiduri toimimine ja tõhusus (kui tegemist on eraldi süsteemiga)					
1.3.1. Toimimine	Kui pidurisüsteem on sõidupiduri-süsteemist eraldatud, kasutatakse punktis 1.2.1 osutatud meetodit.	1) Ühe või enama ratta pidurdusjõud on ebapiisav. 2) Ühe või enama ratta pidur on töökõlbmatu. 3) Pidurdusjõud ei muutu järkjärgult (blokeerumine).		X X	X
1.3.2. Tõhusus	Kui pidurisüsteem on sõidupiduri-süsteemist eraldatud, kasutatakse punktis 1.2.2 osutatud meetodit.	1) Pidurdustõhusus on väiksem kui 50% nõuetega kehtestatud minimaalsest sõidupiduri tõhususest 2) Vähem kui 50% punktis 1 nimetatud väärtustest.		X	X
1.4. Seisupiduri toimimine ja tõhusus					
1.4.1. Toimimine	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel või kui ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, siis kontrollitakse teekatsetusel,	1) Ühel küljel on pidur töökõlbmatu või teekatsetuse korral kaldub sõiduk sirgjoonest liigselt kõrvale. 2) Mitme ratta pidur on töökõlbmatu või piduritõhusus on väiksem kui 50% nõuetega kehtestatud minimaalsest		X	X

	kasutades pidurdusaeglustuse mõõturit. Teekatsetused tuleks võimalusel teha kuivades ilmastikutingimustes siledal ja sirgel teel.	seisupiduri tõhususest.			
1.4.2. Tõhusus	Mõõdetakse pidurite staatilise katsetamise seadmel või kui seda ei saa tehnilistel põhjustel kasutada, siis teekatsetusel, kasutades pidurdusaeglustuse mõõturit. Kui sõiduki tehniliste omaduste tõttu ei saa seisupiduri tõhusust mõõta pidurite staatilise katsetamise seadmel või teekatsel pidurdusaeglustus mõõturiga, siis kontrollitakse seisupiduri rakendumist.	1) Pidurdustõhusus on ebapiisav. 2) Pidurdustõhusus on väiksem kui 50% nõuetega kehtestatud minimaalsest seisupiduri tõhususest. 3) Seisupiduri tõhusust ei ole võimalik mõõta (pidur peale jäänud vms).		X X	X
1.5. Aeglustisüsteemi toimimine	Kontrollitakse vaatlusega ning võimaluse korral süsteemi toimimise testimisega.	1) Pidurdusjõud ei muutu järkjärgult (ei kohaldata mootorpiduri suhtes). 2) Töökölbmatu.		X X	
1.6. Blokeerumatu pidurisüsteem (ABS)	Kontrollitakse vaatlusega ja rikkeindikaatori kontrolliga.	1) Rikkeindikaator ei sütti. 2) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis.. 3) Ratta pöörlemissagedusandurid puuduvad või on kahjustunud. 4) Juhtmestik on kahjustunud. 5) Muud osad puuduvad või on kahjustunud.		X X X X	
1.7. Elektromehaaniline pidurisüsteem (EBS)	Kontrollitakse vaatlusega ja märgutule kontrolliga.	1) Rikkeindikaator ei sütti. 2) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis. 3) Vedava sõiduki ja haagise vaheline ühenduskaabel ei ühildu või puudub.		X X X	
1.8. Pidurivedelik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Pidurivedelik on saastunud või settinud. 2) Ilmne tõrke tekkimise oht.		X	X

2. JUHTIMISSEADE

2.1. Mehaaniline seisund

2.1.1. Roolimehhanismi (roolikarp, roolireduktor, roolilatt) seisund	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Sõiduki rattad on õhus või pöördplatvormidel, tehakse roolirattaga täispööre. Roolimehhanismi toimimise kontroll vaatlusega.	1) Ülekanne ei tööta sujuvalt. 2) Kahjustunud või kulunud. 3) Oluliselt kahjustunud või kulunud ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida. 4) Lekib. 5) Sobimatu parandamine või muutmine. 6) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik sõidukit ohutult juhtida.		X X X X	X X
2.1.2. Roolimehhanismi (roolikarp, roolireduktor, roolilatt) kinnitus	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastega maapinnale toetuval sõidukil keeratakse rooliratast/juhtraud a päripäeva ja vastupäeva.	1) Kinnitamata. 2) Kinnitamata ja üle 50% kinnitustest lahti. 3) Kinnituskohad on kahjustunud. 4) Korpus on kahjustunud.		X X X	X X
2.1.3. Roolihoovastiku seisund	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastega maapinnale toetuval sõidukil loksutatakse rooliratast päripäeva ja vastupäeva. Roolihoovastiku komponentide võimaliku kulumise ja mõranemise ning nende turvalisuse kontroll vaatlusega.	1) Liigend on kulunud. 2) Liigend on kulunud ja võib muutuda töökõlbmatuks. 3) Kahjustunud või kinnitamata. 4) Oluliselt kahjustunud (mõranenud, deformeerunud vms) ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida. 5) Sobimatu parandamine või muutmine. 6) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu ei ole võimalik sõidukit ohutult juhtida. 7) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 8) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub.	X	X X X X	X X X
2.1.4. Roolihoovastiku toimimine	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastega maapinnale toetuval ja töötava mootoriga (roolivõimendi) sõidukil tehakse roolirattaga täispööre.	1) Roolihoovastik käib vastu keret. 2) Pöördepiirid reguleerimata või puuduvad.		X X	

	Hoovastiku liikumise kontroll vaatlusega.				
2.1.5. Roolivõimendi	Roolimehhanismil kontrollitakse lekete esinemist ja hüdraulikavedeliku taset paagis (kui see on nähtav). Maapinnale toetuvate rataste ja töötava mootoriga sõidukil kontrollitakse võimendiga roolimehhanismi töötamist.	1) Lekib. 2) Töövedelikku ei ole piisavalt. 3) Töövedelikku on miinimumtasemest vähem kui 50%. 4) Töökõlbmatu. 5) Töökõlbmatu ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida. 6) Voolikud või torud või nende ühendused on kahjustunud. 7) Roolivõimendi rihm on lõtv, kulunud või purunenud.	X	X X X X X	X
2.2. Rooliratas ja -samm ning juhtraud					
2.2.1. Rooliratta/juhtraua seisund	Maapinnale toetuvate ratastega sõidukil loksutatakse rooliratast roolisamba suhtes täisnurga all küljelt küljele ning rakendatakse kergelt survet.	1) Lõtk rooliratta ja roolisamba vahel. 2) Kinnitamata. 3) Lahtituleku oht. 4) Kahjustunud. 5) Reguleerimismehhanism on töökõlbmatu. 6) Sobimatu parandamine või muutmine või asendamine.		X X X X X	X
2.2.2. Roolisamm/roolikann ja roolisamba külge kinnitatavad hoovad/kangid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastele toetuval sõidukil lükatakse ja tõmmatakse rooliratast roolisamba suhtes üles-alla, rooliratast/juhtrauda lükatakse roolisamba suhtes täisnurga all eri suundades.	1) Laagrid või puksid kulunud. 2) Kinnitamata. 3) Sobimatu parandamine või muutmine. 4) Rooliamort on kahjustunud.		X X X X	
2.3. Rooliratta vabakäik	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Ratastele toetuval sõidukil keeratakse rooliratast kergelt päripäeva ja vastupäeva, ilma et rattad liiguks, kusjuures rattad on otseasendis ja roolivõimendiga sõidukitel mootor	1) Ülemäärane rooliratta vabakäik. 2) Ülemäärane rooliratta vabakäik ja sõidukit ei ole võimalik ohutult juhtida.		X	X

	töötab. Vabakäiku kontrollitakse vaatlusega.				
2.4. Haagise esitelje pöördering	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kahjustunud. 2) Oluliselt kahjustunud (nt pragunenud). 3) Ülemäärane lõtk. 4) Ülemäärane lõtk, mille tõttu ei ole võimalik sõidukit ohutult ja otse juhtida. 5) Kinnitamata. 6) Üle 50% kinnitustest lahti.		X X X X	X X X
2.5. Elektrooniline roolivõimendi (EPS)	Kontrollitakse vaatlusega märgutule süttimist.	1) EPS-märgutuli näitab süsteemi riket. 2) Märgutuli on defektne.		X X	
3. NÄHTAVUS					
3.1. Vaateväli	Juhikohalt avaneva vaatevälja kontroll vaatlusega.	1) Takistused juhi vaateväljas, mis mõjutavad oluliselt nähtavust ettepoole ja külgedele. 2) Otsene takistus juhi vaateväljas või välimised tahavaatepeeglid ei ole nähtavad. 3) Päikesesirm on halvenenud seisukorras. 4) Päikesesirm on kahjustunud või puudub.	X X X	 X X	
3.2. Klaasi seisund	Kontrollitakse vaatlusega ja vajaduse korral klaaside läbipaistvuse mõõtjaga.	1) Mõranenud või tuhmunud või halvenenud seisukorras. 2) Liikluse jälgimist raskendavad kahjustused või tahavaatepeeglid ei ole nähtavad. 3) Nähtavus läbi tuuleklaasi klaasipuhastite ala on väga halb. 4) Juhiistme seljatoest ettepoole jäävate klaaside läbipaistvus ei vasta nõuetele. 5) Klaas ei vasta nõuetele.	X X	 X X X	X
3.3. Tahavaatepeeglid või -seadmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub. 2) Paigaldus ei vasta nõuetele. 3) Halvenenud seisukorras. 4) Kahjustunud või töökõlbmatu. 5) Kinnitamata. 6) Ei vasta nõuetele.	 X X	X X X X X	
3.4. Tuuleklaasipuhastid	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kulunud. 3) Töökõlbmatu või puudub.	X X	 X X	
3.5. Tuuleklaasipesurid	Kontrollitakse proovilülitamisega.	1) Pesuvedelik puudub. 2) Veejuga valesti reguleeritud. 3) Töökõlbmatu.	X X X	 X	
3.6. Tuuleklaasi soojendi	Kontrollitakse proovilülitamisega.	1) Ei puhu tuuleklaasile sooja.	X		
3.7. Aknaklaasi tõstukid	Kontrollitakse	1) Tõstukiga ei ole võimalik		X	

[illegible]

[illegible]

4.3. Piduritulelaternad					
4.3.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitmest piduritule valgusallikast koosneval lateral on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust piduritule valgusallikast või mitmest piduritule valgusallikast koosneval lateral on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Ükski piduritulelatern ei põle. 4) Laterna seisukord on halvenenud. 5) Latern on kahjustunud. 6) Latern on kinnitamata. 7) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	 X X	X
4.3.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülititi tõrge.		X X	
4.3.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Laterna valgustugevus ei vasta nõuetele. 6) Laterna valgustugevus on oluliselt vähenenud.	X	X X X X X	
4.4. Suuna- ja ohutulelaternad					
4.4.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitmest suunatule valgusallikast koosneval lateral on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust suunatule valgusallikast või mitmest suunatule valgusallikast koosneval lateral on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	 X X	
4.4.2. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lülititi tõrge.		X X	
4.4.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valguse värvus on vale.		X X X X X	

		5) Miski vähendab laterna valgustugevust.			
4.4.4. Vilkumissagedus	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamise.	1) Vilkumissagedus ei vasta nõuetele.	X		
4.5. Eesmised ja tagumised udutulelaternad					
4.5.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamise.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (mitmest udutule valgusallikast koosneval laternal on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust udutule valgusallikast või mitmest udutule valgusallikast koosneval laternal on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata. 6) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	 X X	
4.5.2. Eesmistele udutulelaternate reguleeritus	Kontrollitakse esilaternate reguleerituse kontrollimise seadmega.	1) Reguleerimata – valgusvihk näitab liiga alla. 2) Reguleerimata – valgusvihk näitab üles. 3) Valgusallikas on valesti laternasse paigaldatud. 4) Valgusvihi projektsioon on vale kujuga.	X	 X X X	
4.5.3. Lülitamine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamise.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Lüliti tõrge.		X X	
4.5.4. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamise.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X X X X	
4.6. Tagurdustulelaternad					
4.6.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamise.	1) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb mitmest tagurdustule valgusallikast; LED-valgusallika puhul on kuni 1/3 valgusallikatest defektsed). 2) Valgusallikas on defektne või puudub (latern koosneb üksikust tagurdustule valgusallikast; LED-valgusallika puhul on üle 1/3 valgusallikatest defektsed). 3) Laterna seisukord on halvenenud. 4) Latern on kahjustunud. 5) Latern on kinnitamata.	X X X	 X X X	

		6) Latern võib küljest ära kukkuda.			
4.6.2. Lülitid	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Lülitamine ei vasta nõuetele. 2) Tagurdustule võib sisse lülitada siis, kui tagasikäik ei ole sisse lülitatud.	X	X	
4.6.3. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X X X X	
4.7. Tagumise registreerimismärgi tule latern					
4.7.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern heidab otsevalgust taha. 2) Registreerimismärk on osaliselt valgustamata. 3) Registreerimismärk on täielikult valgustamata. 4) Laterna seisukord on halvenenud. 5) Latern on kahjustunud. 6) Latern on kinnitamata. 7) Latern võib küljest ära kukkuda.	X X X	X X X X	
4.7.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Latern ei vasta nõuetele. 2) Laternate arv ei vasta nõuetele. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele. 4) Valgusvihi värvus on vale. 5) Miski vähendab laterna valgustugevust.		X X X X X	
4.8. Helkurid, nähtavamaks tegemise märgistus (valgustpeegeldav) ja tunnusmärgid					
4.8.1. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kahjustunud või puudub. 3) Kinnitamata. 4) Küljest ära kukkumise oht.	X X	X X	
4.8.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Paigutus ei vasta nõuetele. 2) Ei vasta nõuetele. 3) Peegeldab ette punast või taha valget värvust.	X X	X	
4.9. Valgustusseadmete kohustuslikud märgutuled					
4.9.1. Seisund ja toimimine	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Märgulamp on töökõlbmatu või puudub. 2) Kaugtulede või tagumise udulaterna märgulamp on töökõlbmatu või puudub.	X	X	
4.9.2. Vastavus nõuetele	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Ei vasta nõuetele.	X		
4.10. Veduki ja haagise ühendusjuhtmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Pistikupesa kinnitus on halvenenud. 2) Pistikupesa on kinnitamata. 3) Isolatsioon halvenenud seisukorras. 4) Lühise tekkimise oht. 5) Ühendused on töökõlbmatud.	X X	X X X X	

		6) Ühendused on kokkusobimatud. 7) Haagise ükski piduritulelatern ei põle.			X
4.11. Elektrijuhtmestik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Juhtmestik või selle kinnitus on halvenenud seisukorras või ei ole õigesti kaitstud. 2) Juhtmestik on kahjustunud, kinnitamata, võib lahti tulla või puutub vastu teravaid servi või on lühise oht. 3) Juhtmestik on oluliselt kahjustunud, võib kokku puutuda kuumade või pöörlevate osadega või maapinnaga, ühendused lahti (piduri- või roolisüsteemi vastavad osad) või ilmne tule- või sädelusoht.	X	X	X
4.12. Muud valgustus- ja valgussignalisatsiooniseadmed	Kontrollitakse vaatlusega, proovilülitamisega.	1) Ei vasta nõuetele. 2) Peegeldab ette punast või taha valget valgust. 3) Töökõlbmatu. 4) Paigaldus ei vasta nõuetele. 5) Kinnitamata. 6) Küljest ära kukkumise oht. 7) Kasutatakse alarmsõiduki vilkurit või märgutuld või tunnusmärke.	X X	X X X X	
4.13. Aku	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata. 3) Akust lekib ohtlikke aineid. 4) Aku lüliti on defektne. 5) Kaitsmed on defektsed. 6) Sobimatu ventilatsioon.	X	X X X X X	
5. VEERMIK JA VEDRUSTUS					
5.1. Teljed					
5.1.1. Teljed	Sõiduki kontroll vaatlusega ja lõtkutestriga kanalil või tõstukil, vajaduse korral kasutada heebliit.	1) Telg on kahjustunud. 2) Telg on kinnitamata. 3) Liikumine raami või kere suhtes ülemäära suur. 4) Sobimatu parandamine või muutmise. 5) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu on sõiduki stabiilsus halvenenud või on telg liiga lähedal muudele sõidukiosadele või maapinnale.		X X	X X X
5.1.2. Käändmik	Sõiduki kontroll vaatlusega ja lõtkutestriga kanalil või tõstukil. Kõigile ratastele rakendatakse vertikaal- või	1) Käändmik on kahjustunud. 2) Käändteljepolt või kuulliigend või puksid on kulunud. 3) Käändteljepolt või kuulliigend on kulunud ning võib lahti tulla ja see mõjutab sõiduki suunastabiilsust.		X X	X X

	külgjõudu ning kontrollitakse liikumise ulatust teljetala ja käändmiku vahel.	4) Kinnitamata. 5) Kinnitamata ja võib lahti tulla.			X
5.1.3. Rattalaagrid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Kasutada lõtkutestrit või tõsta ratas maast lahti. Lõtkutestrile paigutatud või maast lahti tõstetud ratast loksutatakse või rakendatakse rattale külgjõudu ja kontrollitakse, kui suures osas liigub ratas käändmiku suhtes.	1) Lõtk rattalaagrites. 2) Rattalaagri purunemise oht. 3) Rattalaagrid poovad. 4) Rattalaagrid on kinni kiilunud.		X X	X X
5.2. Veljed ja rehvid					
5.2.1. Rattarumm	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Rattamutrid või -poldid puuduvad või on kinnitamata. 2) Rohkem kui 25% rattamutritest või -poltidest puuduvad või on kinnitamata. 3) Rumm on kulunud või kahjustunud. 4) Rumm on kahjustunud sellisel viisil, et ratast ei saa ohutult kinnitada.		X X	X X
5.2.2. Veljed	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. Kõikide velgede kontroll vaatlusega mõlemast küljest.	1) Velg on kulunud (kinnituspoldiava või rummuava). 2) Velg on kulunud ja see mõjutab rehvi püsivust veljel või rummul. 3) Rehvi lukustusrõngas on kinnitamata. 4) Rehvi lukustusrõngas võib küljest ära kukkuda. 5) Velg on kahjustunud. 6) Velje suurus või tüüp ei vasta nõuetele ning mõjutab liiklusohutust. 7) Velje kinnituspoldi- või mutrikatted puuduvad. 8) Velje kinnituseks kasutatakse selle tüübile mittevastavaid kinnituspolte või -mutreid.		X X X X X	X X X
5.2.3. Rehvid	Kogu rehvi kontroll vaatlusega, kas siis pöörates maapinnalt üles tõstetud ratast koos	1) Rehvi mõõtmed, paigutus, koormustaluvus, tüübikinnitusmärk või kiiruskategooria ei vasta nõuetele ning mõjutab liiklusohutust. 2) Rehv puutub kokku sõiduki		X	X

	või sõites sõidukiga edasi ja tagasi, kontrollides rehvi kulumisindikaatorit või vajaduse korral kasutades mõõtevahendit.	liikumatute osadega, mis halvendab ohutut juhtimist. 3) Samal teljel asuvate rataste või topeltrataste rehvid on erinevate mõõtmetega. 4) Samal teljel asuvad rehvid on erineva konstruktsiooniga (nt radiaal-/diagonaalrehvid). 5) Mis tahes kahjustus rehvis. 6) Koort on nähtav või katki. 7) Rehvimustri jääksügavus ei vasta nõuetele. 8) Vähem kui 80% nõutavast mustri jääksügavusest. 9) Rehv puutub kokku sõiduki muude liikumatute osadega, ei mõjuta ohutut juhtimist. 10) Rehv ei vasta nõuetele. 11) Koordi kaitsekiht on kahjustunud. 12) Rehvirõhu kontrollsüsteemi talitluses esineb tõrge. 13) Rehvirõhu kontrollsüsteem on töökõlbmatu.	X	X	X
5.3. Vedrustus					
5.3.1. Vedrud ja stabilisaator	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja lõtkutestriga.	1) Vedru kinnitus on halvenenud. 2) Vedru on kinnitamata. 3) Keerdvedru või lisavedruleht on kahjustunud. 4) Vedru pealeht on kahjustunud. 5) Keerdvedru või lisavedruleht puudub. 6) Vedru pealeht puudub. 7) Sobimatu parandamine või muutmine. 8) Stabilisaatori puksil või kuulliigendis esineb lõtkusid. 9) Stabilisaator kahjustunud, kinnitamata või puudub.	X	X	X
5.3.2. Amortisaatorid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Amortisaatori kinnitus on halvenenud. 2) Amortisaator kinnitamata või puudub. 3) Amortisaatorist on õli lekkinud või töökõlbmatu. 4) Läbilööki amortiseerivad puhvrid on kahjustunud, kinnitamata või puuduvad.	X	X	X
5.3.3. Torsioonvedru, reaktiivvardad, õõtshargid ja -hoovad	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja lõtkutestriga.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata või puudub. 3) Kahjustunud või korrodeerunud. 4) Töökõlbmatu. 5) Sobimatu parandamine või muutmine. 6) Liigub vastu teisi sõiduki osi.	X	X	X

5.3.4. Vedrustuse liigendid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja lõtkutestriga.	1) Puksi seisukord on halvenenud. 2) Puks puudub või on kulunud. 3) Kuulliigendis on lõtk. 4) Kuulliigend võib lahti tulla. 5) Tolmukaitse seisukord on halvenenud. 6) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub.	X X	X X X	X
5.3.5. Õhkvedrustus	Kontrollitakse vaatlusega, kuulamisega ja vajaduse korral seebiveega.	1) Süsteem on töökõlbmatu. 2) Mis tahes komponent on kahjustunud. 3) Sobimatu parandamine või muutmine. 4) Pihkub.	 X	X X	X X
6. RAAM, KERE JA SELLELE KINNITATAVAD OSAD					
6.1. Raam, kere ja sellele kinnitatavad osad					
6.1.1. Üldine seisund	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Konstruktsiooni kandevelement on kahjustunud. 2) Konstruktsiooni kandevelement on kahjustunud ja ilmne purunemise oht. 3) Kinnituskohad raamil või kerel on kahjustunud. 4) Kinnituskohad raamil või kerel on lahti tulnud või kinnitamata. 5) Konstruktsiooni kandevelement on korrodeerunud. 6) Konstruktsiooni kandevelement on korrodeerunud ja ilmne purunemise oht. 7) Sobimatu parandamine või muutmine.	 X	X X X X	X X X
6.1.2. Väljalasketorud ja summutid	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Heitgaasisüsteemi osade kinnitus on halvenenud. 2) Heitgaasisüsteemi osad on kinnitamata. 3) Heitgaasisüsteem pihkub. 4) Heitgaasid tungivad kabiini või sõitjateruumi ja see kujutab ohtu reisijate tervisele. 5) Sobimatu parandamine või muutmine.	X X	X X X	X
6.1.3. Kütusepaak ja -torud (sh kütteaine paak ja torud)	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil. LPG-, CNG- ja LNG- süsteemi kontrollimiseks kasutatakse lisaks vaatlusele ka lekktuvastusseade t.	1) Paagi või torude kinnitus on halvenenud. 2) Paagi või torude kinnitustest lahti tuleku oht, mis võib tekitada võimaliku tuleohtu. 3) Kütuse leke, täiteava kork puudub või laseb läbi. 4) Tuleoht: kütuseleke või valesti varjestatud kütusepaak. 5) Kütusetorud või -voolikud on halvenenud seisukorras. 6) Kütusetorud või -voolikud on	 X	X X X	X X

		kahjustunud. 7) LPG-, CNG-, LNG- või vesinikusüsteem ei vasta nõuetele. 8) Kütusepaak või selle paigutus ei vasta nõuetele. 9) LPG, CNG või LNG leke rohkem, kui 200 ppm-i		X X	X X
6.1.4. Kaitserauad, allasõidutõkked, esikaitstesüsteemid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kahjustunud. 2) Kinnitus on halvenenud. 3) Kinnitamata ja võib ära kukkuda. 4) Ei vasta nõuetele. 5) Paigutus ei vasta nõuetele.	X	X X X X	
6.1.5. Varuratta kandur	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Seisukord on halvenenud. 2) Kahjustunud või kinnitamata. 3) Varuratas ei ole kandurile turvaliselt kinnitatud. 4) Varuratta või kanduri küljest ära kukkumise oht.	X	X X	X
6.1.6. Haakeseadmed ja pukseerimisseadised	Võimaliku kulumise ja nõuetekohase talitluse visuaalne kontroll, pöörates erilist tähelepanu kõikidele paigaldatud ohutusseadistele, ja/või mõõтури kasutamine.	1) Haakesead on kahjustunud. 2) Haakesead on kahjustunud (autorong). 3) Haakesead on kulunud. 4) Haakesead on kulunud ja lõtk veduki ja haagise haakeseadmete vahel ületab piirväärtust. 5) Kinnitus on halvenenud. 6) Kinnituskoh on kahjustunud. 7) Kinnitamata. 8) Mis tahes ohutusseadis puudub või on töökõlbmatu. 9) Sobimatu parandamine või muutmine.		X X X X X X	X X X
6.1.7. Jõuülekanne	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil ja käitamisega.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata. 3) Püsikiirus- või kardaanliigend on kulunud. 4) Püsikiirus- või kardaanliigendi purunemise või lahtituleku oht. 5) Elastsed liigendid on kahjustunud. 6) Elastsed liigendid on oluliselt kahjustunud ja võivad lahti tulla. 7) Veovõll on kahjustunud. 8) Laagripukk on kahjustunud või töökõlbmatu. 9) Laagripuki purunemise või lahti tuleku oht. 10) Tolmukaitse on halvenenud seisukorras. 11) Tolmukaitse on kahjustunud või puudub. 12) Sobimatu parandamine või muutmine. 13) Sidur ei toimi või käigud ei	X X	X X X X X X X X X X	X X X X

		lülitu. 14) Kett või rihm ei ole pingutatud. 15) Kett või rihm on kulunud. 16) Hammas- ja rihmaratas on kulunud või kahjustunud.		X X	
6.1.8. Mootori kinnitused	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitus on halvenenud seisundis. 2) Kinnitus on kahjustunud. 3) Sobimatu parandamine või muutmine. 4) Kinnitused on lahti tulnud või mõranenud.	X	X X	X
6.1.9. Mootor	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Sobimatu mootori, toitesüsteemi või jõuallika muutmine. 2) Mootor kuumeneb üle. 3) Mootor ei tööta ühtlaselt.		X X X	
6.1.10. Elektrisõiduki laadimine	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Laadimispistik on halvenenud seisukorras. 2) Laadimispistik on selliselt kahjustunud, et see võib kujutada ohtu tervisele.	X	X	
6.2. Kabiin, kere ja pealisehitus					
6.2.1. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Terav, väljaulatuv või haakuv osa, millega kokkupuude võib põhjustada vigastusi. 2) Kattepaneeli või -detaili küljest ärakukkumise oht. 3) Kahjustuse tõttu on kogu konstruktsiooni stabiilsus halvenenud. 4) Heitgaasid või mootorisuits pääsevad kabiini või sõitjateruumi. 5) Kabiini või sõitjateruumi pääsevad heitgaasid või mootorisuits kujutavad ohtu reisijate tervisele. 6) Sobimatu parandamine või muutmine. 7) Sobimatu parandamise või muutmise tõttu on tekkinud oht reisijate või liiklejate tervisele. 8) Kasutatakse alarmsõiduki värviskeemi ja eritunnuseid, kuigi selleks puudub luba. 9) Alarmsõidukil ei vasta värviskeem või eritunnused nõuetele.		X X X X X X	X X X X
6.2.2. Paigaldus	Sõiduki kontroll vaatlusega kanalil või tõstukil.	1) Kinnitus on halvenenud. 2) Kinnitamata. 3) Kere või kabiin on raamil silmnähtavalt viltu. 4) Kinnituskohad on korrodeerunud või kahjustunud. 5) Kinnituskohad on		X X X	X X

		korrodeerunud või kahjustunud nii, et kogu sõiduki stabiilsus on halvenenud. 6) Sobimatu parandamine või muutmine.		X	
6.2.3. Uksed (sh luugid)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Uks ei avane või ei sulgu korralikult. 2) Uks võib iseenesest avaneda või ei püsi suletuna (liuguks). 3) Uks võib iseenesest avaneda või ei püsi suletuna (pöörduks). 4) Uks, uksehing, tuulelukk või uksepost on halvenenud seisundis. 5) Uks, uksehing, tuulelukk või uksepost on kahjustunud, kinnitamata või puudu. 6) Luuk ei sulgu korralikult.	X	X X X	X X
6.2.4. Sõitjate- ja veoseruud	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Oluliselt halvenenud seisukorras. 2) Reisijatel ei ole ohutu sõidukis viibida või veost ohutult vedada. 3) Veoseruudis puuduvad koormakinnituse kohad. 4) Koormakinnituse kohad või nende paigutus ei vasta nõuetele. 5) Veose- ja sõitjateruudi vahel puudub vahesein.		X X X X	X X
6.2.5. Juhiiste	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Istme konstruktsioon on kahjustunud. 2) Kinnitamata. 3) Istet ei saa reguleerida. 4) Iste või seljatugi ei ole fikseeritav. 5) Iste ei vasta nõuetele. 6) Kinnitus on kahjustunud või korrodeerunud.		X X X X	X X X
6.2.6. Muud istmed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Istme konstruktsioon on kahjustunud. 2) Kinnitamata. 3) Iste või seljatugi ei ole fikseeritav. 4) Iste ei vasta nõuetele. 5) Kinnitus on kahjustunud või korrodeerunud. 6) Sõidukisse on paigaldatud lubatust rohkem istmeid.		X X X X	X X X
6.2.7. Muud juhtimisseadmed (nt gaasipedaal)	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Pedaal või rullik ei liigu vabalt või jääb peale. 2) Pedaal või rullik ei liigu vabalt või jääb peale ning sõidukit ei ole ohutu juhtida. 3) Käigud lülituvad raskelt. 4) Käik lülitub sõidu ajal iseeneslikult välja.		X X X	X X
6.2.8. Kabiini astmed	Kontrollitakse	1) Astme või platvormi kinnitus on	X		

	vaatlusega.	halvenenud. 2) Aste või platvorm kinnitamata ja kasutamisel võib sõitja ennast vigastada.		X	
6.2.9. Muud sõiduki sise- ja välisseadmed või varustus (tõstuk, kraana vms)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnitamata. 2) Ei vasta nõuetele. 3) Paigaldus ei vasta nõuetele. 4) Lekib. 5) Seade on kohustuslikus korras auditeerimata või kontrollimata.	X	X X X X	
6.2.10. Porikaitsemed (poritiivad, -põlled, porikaitsevarustus)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Porikaitse on halvenenud seisukorras. 2) Porikaitse on kahjustunud või korrodeerunud. 3) Kinnitus on halvenenud. 4) Kinnitamata. 5) Porikaitseüsteemi osa puudub. 6) Ei vasta nõuetele. 7) Paigutus ei vasta nõuetele.	X X X X	 X X X	
6.2.11. Tugijalg ja -hark	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või kinnitamata. 2) Kahjustunud või korrodeerunud. 3) Ei vasta nõuetele. 4) Sõiduki liikumise ajal lahtituleku oht.		X X X	X
6.2.12. Käepidemed ja jalatoed	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või kinnitamata. 2) Kahjustunud või korrodeerunud. 3) Ei vasta nõuetele.		X X X	

7. MUU VARUSTUS

7.1. Turvavööd/turvavööpandlad ja turvasüsteemid					
7.1.1. Turvavööde ja nende pannalde kinnituste turvalisus	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Kinnituskoht on halvenenud seisundis. 2) Kinnituskoht on muutunud kasutuskõlbmatuks. 3) Kinnitamata.		X X	X
7.1.2. Seisund	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Turvavöö puudub. 2) Turvavöö on halvenenud seisundis. 3) Turvavöö on kahjustunud. 4) Turvavöö ei vasta nõuetele. 5) Turvavöö pannal või lukusti on kahjustunud või töökõlbmatu. 6) Turvavöö tõmbur on kahjustunud või töökõlbmatu.	X	X X X X X	
7.1.3. Turvavöö leevendi	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Turvavöö leevendi ilmselt puudub või ei sobi kasutamiseks asjaomases sõidukis.		X	
7.1.4. Turvavöö eelpingutid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Eelpinguti ilmselt puudub või ei sobi kasutamiseks asjaomases sõidukis.		X	
7.1.5. Turvapadi	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Turvapadi ilmselt puudub. 2) Turvapadi on ilmselt töökõlbmatu.		X X	
7.1.6. SRS-süsteemid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) SRS-süsteemis on tõrge. 2) SRS-rikkeindikaator ei sütti.		X X	

7.2. Tulekustuti	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub, ei vasta nõuetele või on kohustuslikus korras kontrollimata. 2) Puudub, ei vasta nõuetele või on kohustuslikus korras kontrollimata, kui on nõutav ühissõidukis (nt takso, liinibuss, reisibuss jne).	X	X	
7.3. Lukud ja kasutamistõkis	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisel.	1) Kasutustõkiseta sõidukil on võimalik süütevõtit eemaldada mitmes lukustusasendis. 2) Kasutustõkis (süütelukk, roolilukk, käigukangilukk) on defektne. 3) Kasutustõkise tahtmatu lukustumine või blokeerimine.	X	X	X
7.4. Ohukolmnurk	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puudub või ei vasta nõuetele.	X		
7.5. Esmaabivahendid	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puuduvad.	X		
7.6. Ratta tõkiskingad	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Puuduvad või on valede mõõtmatega.	X		
7.7. Helisignaalseade	Kontrollimine visuaalselt ja käitamisel.	1) Tõrgub. 2) Töökõlbmatu. 3) Signaali lülitamine raskendatud. 4) Heliugevus ei vasta nõuetele. 5) Heli on vahelduva tonaalsusega.	X X X	X X	
7.8. Kiirusmõõdik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ei ole nõuetekohaselt paigaldatud. 2) Puudub. 3) Toimimine on halvenenud. 4) Töökõlbmatu. 5) Mõõdikut ei saa piisavalt valgustada. 6) Ei ole valgustatud.	X X X	X X X	
7.9. Sõidumeerik	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Ei ole nõuetekohaselt paigaldatud. 2) Töökõlbmatu. 3) Plommid on kahjustunud või puuduvad. 4) Paigaldusplaat puudub, on loetamatu või aegunud. 5) Ilmne rikkumine või manipuleerimine. 6) Rehvide mõõdud või registreerimisnumber ei vasta sõidumeeriku kontrolli parameetritele. 7) Printer on töökõlbmatu või paber on otsas.		X X X X X X X	
7.10. Kiiruspiirik	Kontrollitakse vaatlusega ja käitamisega.	1) Kiiruspiirik puudub või ei ole töökorras. 2) Seadistatud kiirus on vale. 3) Plommid on kahjustunud või puuduvad. 4) Paigaldusplaat puudub või on		X X X X	

		loetamatu. 5) Rehvide mõõtmel ei vasta seadistatud parameetritele.		X	
7.11. Läbisõidumõõdik	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Töökõlbmatu.	X		
7.12. Elektrooniline stabiilsuskontroll (ESC)	Kontrollitakse vaatlusega.	1) Ratta pöörlemisagedusandurid puuduvad või on kahjustunud. 2) Juhtmestik on kahjustunud. 3) Muud osad puuduvad või on kahjustunud. 4) Lülitid on kahjustunud või töökölbmatu. 5) Süsteemi rikkeindikaator näitab mis tahes riket süsteemis.		X X X X X	
7.13. eCall (kui see on paigaldatud, vastavalt ELi tüübikinnitust käsitlevatele õigusaktidele)					
7.13.1. Paigaldus ja konfiguratsioon	Visuaalne kontroll koos elektroonilise liidese kasutamisega, kui see on võimalik sõiduki tehniliste omaduste tõttu ja kui vajalikud andmed on kättesaadavad.	1) Süsteem või mõni komponent puudub. 2) Tarkvara versioon on vale. 3) Süsteemi kodeering on vale.	X X	X	
7.13.2. Seisund	Visuaalne kontroll koos elektroonilise liidese kasutamisega, kui see on võimalik sõiduki tehniliste omaduste tõttu ja kui vajalikud andmed on kättesaadavad.	1. Süsteem või komponendid on kahjustunud. 2. eCall-süsteemi rikkeindikaator näitab süsteemis tõrget. 3. eCall-süsteemi elektroonilise juhtseadme rike. 4. Mobiilsideseadme rike. 5. GPS-signaali rike. 6. Audiokomponendid ei ole ühendatud. 7. Toiteallikas ei ole ühendatud või piisavalt laetud. 8. Süsteem näitab tõrget sõiduki elektroonilise liidese kaudu.	X X X X X X X X		
7.13.3. Toimimine	Visuaalne kontroll koos elektroonilise liidese kasutamisega, kui see on võimalik sõiduki tehniliste omaduste tõttu ja kui vajalikud andmed on kättesaadavad.	1. Miinimumteave (MSD) on vale. 2. Audiokomponendid ei tööta nõuetekohaselt.	X X		

8. SAASTED					
8.1. Mürä					
8.1.1. Müravähendussüsteem	Subjektiivne hindamine (välja arvatud juhul, kui ülevaataja arvates võib müratase ületada piirnorme – sel juhul tuleb teha seisumüra katse, kasutades müramõõdikut).	1) Seisumüratase ületab valmistaja lubatud taset. 2) Mis tahes osa kinnitamata. 3) Mis tahes osa kahjustunud. 4) Valesti paigaldatud. 5) Mis tahes osa puudub. 6) Sobimatu muutmine või parandamine. 7) Mis tahes osa võib küljest ära kukkuda.		X X X X X	X
8.2. Heitgaasid					
8.2.1. Ottomootori heitmed					
8.2.1.1. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed	Kontrollitakse vaatlusega. Euro 6 ja Euro VI heitgaasiklassiga sõidukitel loetakse ka veakood EOB D pardadiagnostika testri abil. Kui sõiduk pole pardadiagnostika kontrolliks valmis või kontrolli pole võimalik teha, siis tuleb kontrollida rikkeindikaatori olekut.	1) Tootja paigaldatud heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed ilmselt puuduvad või on defektsed. 2) Heitgaaside mõõtmist mõjutav pihkumine ja mõõtmist ei saa teostada. 3) Rikkeindikaator ei toimi korrektselt. 4) Pardadiagnostika tester tuvastas veakoodi vahemikust P0001-P0499 või veakoodi P0650.		X X X	
8.2.1.2. Heitgaasid	Heitgaaside mõõtmine heitgaasianalüsaatoriga. Nähtava suitsu kontroll vaatlusega. Mõõtmist ei tehta kahetaktilistele mootoritele ja L-kategooria sõidukitele.	1) Heitgaasid ületavad nõuetega kehtestatud piirväärtuseid. 2) Töötava mootori püsival töörežiimil väljub nähtavat suitsu (v.a veeaur). 3) Mootor ei tööta valmistaja ettenähtud tühikäigupöörete vahemikus. 4) Mõõtmist ei saa teha.		X X X X	
8.2.2. Diiselmootori heitmed					
8.2.2.1. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed	Kontrollitakse vaatlusega. Euro 6 ja Euro VI heitgaasiklassiga sõidukitel loetakse ka veakoodid EOB D pardadiagnostika testri abil. Kui sõiduk pole pardadiagnostika	1) Tootja paigaldatud heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed ilmselt puuduvad või on defektsed. 2) Heitgaaside mõõtmist mõjutav pihkumine ja mõõtmist ei saa teha. 3) Rikkeindikaator ei toimi korrektselt. 4) Ebapiisav kogus reagenti. 5) Pardadiagnostika tester tuvastas veakoodi vahemikust P0001-P0499 või veakoodi P0650.		X X X X X	

	kontrolliks valmis või kontrolli pole võimalik teha, siis tuleb kontrollida rikkeindikaatori olekut.				
8.2.2.2. Suitsusus	Heitgaaside suitsususe mõõtmine suitsususe mõõturiga. Nähtava suitsu ja tahmaosakeste kontroll vaatlusega. Mõõtmist ei tehta L-kategooria sõidukitele.	1) Suitsusus ületab nõuetega kehtestatud piirväärtuseid. 2) Töötava mootori püsival töörežiimil väljub nähtavat suitsu (v.a veeaur). 3) Mootori pööretepiirik on töökõlbmatu. 4) Euro 6 või Euro VI sõiduki heitmed sisaldavad nähtavaid tahmaosakesi. 5) Mõõtmist ei saa teha.		X X	
8.3. Elektromagnetiliste häirete vähendamine					
8.3.1. Raadiohäired	Kontroll vaatlusega.	1) Raadiovastuvõtja töö on häiritud.	X		
8.4. Muud keskkonnaga seotud puudused					
8.4.1. Vedelikulekked	Kontroll vaatlusega.	1) Mis tahes vedelikuleke (v.a vesi), mis võib kujutada ohtu teistele liiklejatele või keskkonnale.		X	
9. TÄIENDAVALT KONTROLLITAVAD SÕLMED REISIJATE VEOKS KASUTATAVATEL M₂- ja M₃-KATEGOORIA SÕIDUKITEL					
9.1. Väljapääsud					
9.1.1. Sisse- ja väljapääsud	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Tõrge toimimisel. 2) Halvenenud seisund. 3) Võib tekitada reisijale vigastusi. 4) Väljapääsude (nt uste) avamise ja sulgemise seadmed on defektsed. 5) Väljapääs ei vasta nõuetele. 6) Väljapääs ei ole piisavalt lai.	X X	X X X X	
9.1.2. Avariiväljapääsud	Kontroll vaatlusega ja käitamisel (kui see on asjakohane).	1) Tõrge toimimisel. 2) Avariiväljapääsu tähistavad sildid on loetamatud. 3) Avariiväljapääsu tähistavad sildid puuduvad. 4) Avariiväljapääsu avamise seade puudub või on defektne. 5) Väljapääs ei vasta nõuetele. 6) Ei ole piisavalt lai või on blokeeritud.	X	X X X X X	
9.2. Niiskuse ja jäite eemaldamise süsteem	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Tõrgub. 2) Töökõlbmatu. 3) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi. 4) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi ja oht reisijate	X	X X	X

		tervisele.			
9.3. Ventileerimis- ja küttesüsteem	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Tõrgub. 2) Töökõlbmatu. 3) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi. 4) Mürgiste gaaside või heitgaaside pääsemine juhikabiini või sõitjateruumi ja oht reisijate tervisele.	X	X X	X
9.4. Istmed					
9.4.1. Reisijate istmed (sh reisisaatjate istmed)	Kontroll vaatlusega.	1) Klappiste ei pöördunud automaatselt tagasi. 2) Klappiste ei pöördunud automaatselt tagasi ja blokeerib avariiväljapääsu.	X	X	
9.4.2. Juhi istekoha lisanõuded	Kontroll vaatlusega.	1) Juhikabiini vaheseina kinnitus on halvenenud või ei vasta nõuetele. 2) Juhikabiini vahesein kinnitamata või ei vasta nõuetele ja võib tekitada vigastusi.	X	X	
9.5. Sisevalgustusseadmed	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Defektne või ei vasta nõuetele. 2) Töökõlbmatu.	X	X	
9.6. Vahekäigud ja seisukohad	Kontroll vaatlusega.	1) Põrand on ebakindel. 2) Käsipuud/käepidemed on halvenenud seisukorras. 3) Käsipuud/käepidemed on kahjustunud või puudu. 4) Käsipuude/käepidemete paigutus ei vasta nõuetele. 5) Vahekäigud pole piisavalt laiad.	X X	X X X	
9.7. Trepid ja astmed	Kontroll vaatlusega.	1) Halvenenud seisukorras. 2) Kahjustunud ja ohustab reisijate turvalisust. 3) Sissetõmmatavad astmed ei toimi õigesti. 4) Ei vasta nõuetele. 5) Valgustamata, liiga kitsad või kõrged.	X X	X X X	
9.8. Reisijate sidesüsteem	Kontroll vaatlusega ja käitamisel.	1) Süsteemis on tõrge. 2) Töökõlbmatu.	X	X	
9.9 Kirjalik teave (kirjed)	Kontroll vaatlusega.	1) Vajalik teave puudub, on eksitav või loetamatu. 2) Ei vasta nõuetele. 3) Vale teave.	X X	 X	

¹ VO – väheoluline rike või puudus

² OV – oluline rike või puudus

³ EOv – ohtlik rike või puudus